

Ένωσα άδεια στην αρχή...

«Ένωσα άδεια στην αρχή, όταν έφυγε η καρδιά μου, αλλά είμαι εντάξει τώρα», της Λούση Κέρκγουντ από το Θέατρο Διόνυσος. Μετάφραση/Σκηνοθεσία: Μαγδαλένα Ζήρα. Σκηνικά/Κοστούμια: Κρίστου Πολυδώρα. Φωτισμοί: Καρολίνα Σπύρου. Επιμέλεια κίνησης: Βασιλική Κυπραίου. Επιμέλεια μουσικής: Νίκος Παπαδόπουλος. Παίζουν: Νίκη Δραγούμη, Βασιλική Κυπραίου

Νόνα Μολέσκι

nona.moleski
@phileleftheros.com

Όποιος κράτησε στα χέρια του την έκδοση της οργάνωσης Cyprus Stop Trafficking με τις προσωπικές μαρτυρίες των γυναικών θυμάτων της σωματεμπορίας, όποιος συνάντησε τις ακτιβίστριες αυτής της οργάνωσης και άκουσε τις αφηγήσεις τους, δεν θα πιαστεί απροετοίμαστος στην παράσταση του Θεάτρου Διόνυσος. Η Λούση Κέρκγουντ αναφέρεται στην αγγλική πραγματικότητα, όμως η μεταφορά της δράσης και η προσαρμογή του κειμένου στα κυπριακά δεδομένα δεν ήταν δύσκολη εξαιτίας της τυπολογικής ομοιότητας μεταξύ των χωρών υποδοχής στο θέμα του ανθρώπινου Trafficking, έτσι η Μαγδαλένα Ζήρα δεν θεωρεί ότι έχει διασκευάσει το έργο της Κέρκγουντ. Οι γυναίκες στη θέση της ηρωίδας του έργου Ντιγιάνας παντού αποτελούν ξένο προς το ντόπιο περιβάλλον στοιχείο, και ο λειτουργικός ρόλος του εγχώριου στοιχείου, εκείνος του εκμεταλλευτή ή πελάτη, δεν απαιτεί εθνική διευκρίνιση. Η συγγραφέας δεν παρουσιάζει στο έργο της ούτε τον κύριο θύτη – προαγωγό στην ιστορία της Ντιγιάνας, ούτε τους πελάτες της, όλοι ζωγραφίζονται μέσα από το δικό της λόγο, οπότε δεν τίθεται θέμα της ταυτότητάς τους.

Η ξενική καταγωγή της ηρωίδας συνεχώς υπογραμμίζεται με την προφορά, την οποία η Νίκη Δραγούμη έχει υιοθετήσει με μεγάλη φυσικότητα. Το ίδιο μπορεί να ειπωθεί και για τη Βασιλική Κυπραίου. Όμως στη μετάφραση της Μαγδαλένας Ζήρα δεν υπάρχει η ίδια συνέπεια και σταθερότητα, η συντακτική και η γραμματική ορθότητα, το λεξιλόγιο και οι ιδιωματισμοί σε κάποιες στιγμές σαν να μην ανήκουν στον λόγο ξένων γυναικών, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με την έντονα υπογραμμισμένη

προφορά. Πιστεύω πως για τη σκηνοθετίδα και τις ηθοποιούς η προφορά παίζει βοηθητικό ρόλο, γεμίζει κάποια κενά αμχανίας, που πιθανόν να δημιουργούνται σε κάποια σημεία της άμεσης, χωρίς απόσταση ασφαλείας, επαφής με τους θεατές. Η στενή συνύπαρξη των θεατών και των συντελεστών στον ίδιο χώρο, δίχως τον διαχωρισμό σε πεδία δράσης και παρακολούθησης, μπορεί τελικά να έχει κάποια αναπάντεχα αποτελέσματα. Μια παράσταση που έχει μέσα στους στόχους της και την πρόκληση της έντονης συναισθηματικής και συνειδησιακής ανταπόκρισης του κοινού, ίσως θα πετύχαινε παραπάνω, αν άφηνε το κοινό στον παραδοσιακό θεα-

τρικό χώρο της περισυλλογής του. Μπορεί αυτό να ακούγεται παράξενο στους δημιουργούς, όμως με έκπληξη διαπίστωσα αναλύοντας τις δικές μου αντιδράσεις και παρακολουθώντας τις αντιδράσεις των συνθεατών μου, ότι η έκθεση του κοινού στην ανοιχτή θέα, η σχεδόν περιληψή του στη δράση, έχει ως αποτέλεσμα κάποιο συναισθηματικό μπλοκάρισμα, μια προσπάθεια να αναπληρώσουμε την απόσταση από τη θεατρική δράση με κάποια εσωτερική απομάκρυνση. Η επιλεγμένη από τη σκηνοθετίδα τεχνική promenade στοχεύει στη συμπερίληψη των θεατών στις περιπλανήσεις της ηρωίδας. Οι Κύπριοι θεατές είχαν τελευταία μερικές εμπειρίες promenade παραστάσεων. Όμως το γεγονός ότι στην παράσταση της Ζήρα ακολουθούσαμε μια ηθοποιό, και όχι πλούσια και πολυπρόσωπη ομάδα, έδινε ξεχωριστή αίσθηση σχεδόν του κυνηγιού της, σχεδόν της ενοχής μας.

Την ίδια στιγμή όμως τίποτα δεν μας εμποδίζει να εκτιμήσουμε την πολύ καλή υποκριτική δουλειά της Νίκης Δραγούμη, τη φυσικότητα και την αντοχή της σε συνθήκες ακραίας έκθεσης. Η Λούση Κέρκγουντ αποφεύγει τα μελό στερεότυπα που συνήθως συμβαδίζουν με το θέμα και προικίζει την ηρωίδα της με χιούμορ και ζωντάνια, ταυτόχρονα κορυφώνοντας μέχρι τρέλας την εμμονή της με το χαμένο παιδί. Η Μαγδαλένα Ζήρα και

η Νίκη Δραγούμη κατάφεραν να συμπεριλάβουν όλες τις πτυχές του ρόλου στη μορφή που δημιουργήσαν. Η ανακατεμένη χρονική σειρά των επεισοδίων της προσωπικής περιπέτειας της ηρωίδας έχει τον ίδιο στόχο, το σπάσιμο της στερεότυπης μετάβασης από την κατάσταση της αφέλους χαράς μέσα απ' όλα τα στάδια της παγίδευσης προς το τελικό αδιέξοδο. Η μεταμόρφωση του αρχικού χώρου από τη σκηνογράφο Κρίστου Πολυδώρα αντανάκλouse την αλλαγή της λειτουργικής του χρήσης και της ψυχικής διάθεσης της ηρωίδας. Στη σκηνή της φυλακής ξαφνική και εντυπωσιακή, παρότι σύντομη, η εμφάνιση της Βασιλικής Κυπραίου.